

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-510

2.7.2019

Landkreditt Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Snøsmelting – unntak for klimatiske skader.

Store vannmengder rant i mai 2018 over sikredes eiendom/gjennom et redskapshus. Vannet kom etter snøsmelting. Takstmannen la til grunn at vannmassene i en bekk hadde tatt med seg løsmasser og tettet rørene hvor bekken skulle gå på oversiden av sikrede eiendom. Vannet tok da en ny retning over sikredes eiendom. Selskapet har dekket skader på redskapshuset, men avslått skade på gårdsplassen med henvisning til unntaket for klimatiske skader på hageanlegg. Nemnda kom til at skaden på gårdsplassen var en følge av snøsmelting og klimatiske årsaker, og at skaden derfor var unntatt forsikringsdekningen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 25 800 eks. mva.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skader på gårdsplass under bygningsforsikringen.

Sikredes husforsikring dekker ifølge vilkår pkt. 4.1:

Alle skader som inntreffer plutselig og uforutsett, med unntak av skader nevnt i punkt 4.2.

Forsikringen har følgende unntak i pkt. 4.2:

m) Skader på hage/grøntanlegg forårsaket av gnagere samt frost og andre klimatiske skader.

Sikrede varslet 11.5.18 selskapet om flomskader på eiendom og redskapshus.

Takstmann fra firma V. var på befaring 15.5.18 og avga rapport datert 5.6.18 som sa at store vannmengder hadde rent over eiendom/gjennom redskapshus. Situasjonen ble ytterligere dokumentert gjennom bilder i rapporten og fra sikrede. Takstmannen beskrev hendelsesforløp og årsak nærmere slik:

Forsikringstaker forklarer at vannføringen i bekk steg kraftig og raskt som følge av snøsmelting. Dette førte til at bekken tok med seg noe løsmasser og steiner. Når disse kom frem mot der bekken er lagt i rør la løsmasser og stein seg opp foran inntak til rør. Dette førte til at inntaket tettet seg og vannet måtte ta ny retning. Vannet rant dermed gjennom redskapshus etablert over bekk og videre over gårdsplass. Vannet gikk med seg løsmasser som utgjør gulv i uthus og overflate og toppsjikt på gårdsplassen.

Redskapshuset er bygget med stolper i grunn. Dette gjør dette utsatt for bevegelse når masser blir utgravet. Bygget har nok dermed beveget seg noe, men dette skjer nok også gjennom vinteren i forhold til tele i bakken.

Skadeårsaken er her at rør for rørlagt bekk har fått stopp som følge av at løsmasser som bekken hadde tatt med seg la seg opp ved inntak til rør, noe som igjen førte til at røret tettet seg. Vannet tok dermed ny retning og rant gjennom redskapshus og over gårdsplass og gikk med seg masser herfra.

Årsaken har sammenheng med utforming av rørinntak og retningsendring på bekk som følge av at denne er lagt høyt oppe i fylling. Bekken kommer i terreng med betydelig helning og fall. Under gårdsplassen flater bekken ut som følge av etablerte rør. Dette medvirker til at vann stopper noe opp ved inntak samtidig som

at løsmasser og sytein som kommer med bekken lett legger seg opp i overgang mellom hellende og tildels flatt lende. Utfra det som er synlig ved befaringen er terrenget fylt opp betydelig under gårdsplassen. Forsikringstaker forklarer at det frem til 1995 gikk åpen bekk der fyllingen er etablert. Det gikk da bru over bekken.

Takstmannen har registrert at der bekken krysser hovedveien lenger opp i terrenget er det et rør under veien. Her ser det ut til at vannføringen har passert greit, sammen med at noe vann sikkert har fulgt veigrøft langs veien.

Skadeårsaken her er stopp i etablerte rør. Dette er et menneskeskapt anlegg. Hadde bekken gått åpen hadde skaden neppe oppstått i den form den her har gjort.

Ut fra opplysninger som er registrert på skadestedet konkluderer takstmannen med at skadeårsak er stopp i rør for rørlagt bekk. Skaden er meldt som naturskade grunnet flom. Takstmannen er ikke i tvil om at det her har vært store vannmengder og dermed stor vannføring i bekk. Dette er likevel ikke den direkte skadeårsaken. Skaden betegnes dermed ikke som en naturskade grunnet flom i henhold til Naturskade poolens vilkår.

Selskapet dekket skaden på redskapshuset under forsikringen for driftsbygning, jf. e-post av 21.6.18. Gårdsplassen var i utgangspunktet omfattet av forsikring for hageanlegg under husforsikringen, men skaden var unntatt gjennom unntaket for klimatiske skader på hageanlegg, jf. vilkårene pkt. 4.2 bokstav m.

Saken ble klaget inn til sekretariatet for Finansklagenemnda ved brev innkommet 27.11.18. Selskapet innga klagesvar 28.12.18. Sekretariatet informerte sikrede om at naturskadespørsmålet falt utenfor nemndas mandat, jf. brev datert 4.1.19.

Sikrede krever dekning for skadene på gårdsplassen. Lignende skade ble dekket som naturskade året før. Takstmannens beskrivelse er ikke fullstendig. Hovedgrunnen til skaden var at elva gravde ut masser langs breddene og tok med seg grus og trær m.v., slik at det ble dannet et nytt elveløp som rant over sikredes eiendom.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke kan anses som en naturskade, og at gårdsplassen er forsikret under en alminnelig husforsikring som har unntak for klimatiske skader. Det er ikke avgjørende om tilsvarende skade ble dekket året før fordi sikrede da var forsikret i annet selskap.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader på gårds plass.

Spørsmålet om det forelå en naturskade faller utenfor Finansklagenemndas mandat.

Sikredes forsikring har unntak for:

m) Skader på hage/grøntanlegg forårsaket av gnagere samt frost og andre klimatiske skader.

Den aktuelle skaden omtales slik i taksten:

Forsikringstaker forklarer at vannføringen i bekk steg kraftig og raskt som følge av snøsmelting. Dette førte til at bekken tok med seg noe løsmasser og steiner. Når disse kom frem mot der bekken er lagt i rør la løsmasser og stein seg opp foran innta til rør. Dette førte til at inntaket tettet seg og vannet måtte ta ny retning. Vannet rant dermed gjennom redskapshus etablert over bekk og videre over gårds plass. Vann gov med seg løsmasser som utgjør gulv i uthus og overflate og toppsjikt på gårdsplassen.

....

Årsaken har sammenheng med utforming av rørinntak og retningsendring på bekk som følge av at denne er lagt høyt oppe i fylling. Bekken kommer i terreng med betydelig helning og fall. Under gårdsplassen flater bekken ut som følge av etablerte rør. Dette medvirker til at vann stopper noe opp ved inntakk samtidig som at løsmasser og sytein som kommer med bekken lett legger seg opp i overgang mellom hellende og tildels flatt lende. Utfra det som er synlig ved befaringen er terrenget fylt opp betydelig under gårdsplassen.

Forsikringstaker forklarer at det frem til 1995 gikk åpen bekk der fyllingen er etablert. Det gikk da bru over bekken.

...

Ut fra opplysninger som er registrert på skadestedet konkluderer takstmannen med at skadeårsak er stopp i rør for rørlagt bekk. Skaden er meldt som naturskade grunnet flom. Takstmannen er ikke i tvil om at det her har vært store vannmengder og dermed stor vannføring i bekk. Dette er likevel ikke den direkte skadeårsaken. Skaden betegnes dermed ikke som en naturskade grunnet flom i henhold til Naturskade poolens vilkår.

Nemnda forstår taksten slik at vannmassene i en bekk tok med seg løsmasser og tettet rørene hvor bekken skulle gå på oversiden av sikrede eiendom slik at det ble dannet et nytt elveløp som rant over sikredes eiendom. Vannmengder pga. snø må regnes som "klimatiske årsaker", jf. for så vidt FinKN-2018-258 og 2018-769. I dette tilfellet har de klimatiske årsakene samvirket med rørkonstruksjonen og ført til tette rør. Det er uklart for nemnda om tetting av de aktuelle rørene må regnes som en plutselig skade. Nemnda forstår imidlertid saken slik at flomskadene inntraff plutselig, slik at kravet om plutselig skade er tilfredsstilt.

Det foreligger her samvirkende skadeårsaker ved at den innledende skadeårsaken klimatiske årsaker fører til tette rør som igjen fører til vannskader. I utgangspunktet har man i praksis ved slike sammenhengende årsaksforløp lagt mest vekt på den umiddelbare skadeårsaken med mindre den innledende skadeårsaken medfører en økning i risikoen for årsak to eller de skader som inntreffer, se Wilhelmsen, Årsaksprinsipper og tolkningsprinsipper i forsikringsretten, TfE 2011 s. 228 kap. 6.3.2, jf. 6.3.1. Dette er ikke utdypet i taksten, men nemnda legger til grunn at tetting pga. løsmasser typisk vil være en følge av store vannmengder pga. snøsmelting eller andre klimatiske årsaker som regn. I så fall er det naturlig å si at skaden er en følge av snøsmelting og klimatiske årsaker. Skaden er da unntatt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Roy Johansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).